

som Paragraffen har fastsat, ja, saa tror jeg rigtignok, at da maatte vi meget hellere undvære Loven, for saa vilde den netop ikke virke til at skabe selvstændige Hjem — tværtimod. Det er min bestemte Opfattelse, at vi maa komme endogaa ikke saa lidt videre, end Loven bestemmer i saa Henseende. Og hvad skulde der være i Vejen derfor? Det indser jeg aldeles ikke. Hvorfor skulle vi være saa karrige med en Blet Jord? Der er jo Jord nok her i Landet, og Staten taber jo isølge Forslaget intet derved. Jeg kunde forstaa, at Landbokommissionen tog Sigte paa at knibe paa Jorden, idet der jo efter Landbokommissionens Forslag skulde ydes Tilskud af Staten, eller Staten skulde lide noget Rente-tab. Der var i alt Fald en Grund, men i Ministerens Forslag er det mig ikke muligt at finde nogen Grund til, at vi skulde knibe paa Jorden, naar vi dog vide, at Landarbejderne ønske saa stor en Jordlod, at de kunne faa en selvstændig Bedrift. — Det er altsaa efter min Opfattelse de to væsentligste Ting, der kunne paaantes i Lovforslaget. Der er naturligvis en Mængde andre Bestemmelser i Lovforslaget, som jeg nok kunde have Lykt til at forbyde mig i eller dvæle lidt ved. Dem skal jeg imidlertid springe over, og jeg tror heller ikke, at de ville være af saa stor Betydning, at der jo nok vil være en Mulighed for, at vi med god Vilje skulle kunne komme over dem. Men jeg er, oprigtig talt, noget bange for, at Arealsspørgsmaalet og Pengesummens Størrelse vil forvolde store Vanskeligheder i saa Henseende.

Det ærede Medlem for Aarhus Amts 3dje Valgkreds (Harald Jensen) udtalte over for det ærede Medlem for Bælum (S. Jensen), at denne talte paa Flertallets Vegne. Jeg opfattede ikke rigtig denne Udtalelse, jeg ved ikke, om han mente Landbokommissionens Flertal eller Flertallet her i Salen. Jeg vil derfor blot pointere, at hvis han mente Flertallet her i Salen, maa jeg tage Afstand fra, at det ærede Medlem for Bælum har talt paa mine Vegne, naar han har anbefalet Kommissionens Forslag. Jeg vil ikke kunne tænke mig at slutte mig til Forslaget, i alt Fald vil jeg forbeholde mig min Stilling, hvis ikke det Areal, som Kommissionen har bestemt, kan forhøjes noget. — Jeg vilde ogsaa gerne gøre en Bemærkning over for det ærede Medlem for Hjørring Amts 5te Valgkreds (Vertelsen). Hvis jeg opfattede ham rigtig, udtalte han, at det foreliggende Forslag hvilede paa Grundlovens § 84, og at det gik i samme Retning som Fattigloven og Alderdomsunderstøttelsesloven, idet det nemlig tog Sigte paa, at de, som havde for

støttes. Det er mig umuligt at tiltræde denne Tanke eller at give ham Ret i denne Opfattelse, thi Konsekvensen deraf maatte jo siges at være, at naar Industrien støttes gennem Toldbeskyttelse, og Landbruget støttes paa forskellige Maader gennem Bevillinger paa Finansloven, vilde det jo ogsaa være isølge Fattighjælpsprincippet. Jeg kan umulig tiltræde denne Tanke. Jeg synes tværtimod, at det ligger saa uhyre nær, saa nær, som det overhovedet kan tænkes, at naar de andre forskellige Erhverv her i Landet i en Arrække have faaet Støtte af Staten til at fremme deres Interesser, saa bør ogsaa Landarbejderne, som danne det bredeste Grundlag for vort Samfund, kunne faa en saadan Støtte til deres Erhverv, thi det lede vi jo forgæves om paa de aarlige Finanslove.

Jeg begyndte med at udtale, at jeg havde Sympati for Forslaget, og jeg vil slutte med det samme. Kun saa af de Forslag, der have ligget paa Tingets Bord, have ligget mig saa varmt paa Hjerte som dette, og jeg vil haabe, at vi ogsaa omsider naa til en Løsning af dette Spørgsmaal. Men kunne vi ikke naa at faa det løst paa en saadan Maade, at vi kunne være visse paa, at det vil blive til Gavn for de Samfundsklasser, som skulde hjælpes, tror jeg rigtignok, vi heller maa vente endnu et Stykke Tid og se, om vi da ikke kunne faa noget bedre. Det forekommer mig i nogen Maade farligt at vedtage et Lovforslag, som kunde faa den Virkning, at det ikke blev benyttet. Hvis det nemlig efter de 5 Aars Forløb, som Lovforslaget skal gælde, skulde vise sig, at det i dette Tidrum ikke var blevet praktiseret i nogen videre Udstrækning, fordi Landarbejderne ikke saa deres Fordel ved at benytte sig deraf, dels fordi de, naar de ejede den Sum, Lovforslaget forudsætter, kunde faa Jord til Brug paa billigere Vilkaar end dem, Lovforslaget tilbyder, og dels fordi de ikke vilde være tjente med at knæsette Lovforslagets Tanker om Arbejdskræften, eller af andre Grunde, saa vil der jo kunne argumenteres saaledes: Vi have vedtaget en Lov om at fremstafte adskillige smaa selvstændige Brug paa Landet, men det har vist sig, at Loven ikke er bleven benyttet, ergo er der ingen Trang til en saadan Lov. Udbygten hertil synes jeg ikke er helt udelukket. Jeg vil derfor for mit eget Bedkommende være adskilligt betænkelig ved at gaa med til et Lovforslag, som man vil kunne tvivle om, at Landarbejderne kunne være tjente med at benytte.

R. Bederien: Jeg antager, at jeg vilde imødefomme en dybtfølt Trang hos